

Міністерство освіти і науки України
Львівська національна академія мистецтв

кафедра історії і теорії мистецтва

Затверджено Приймальною комісією
Львівської національної академії мистецтв
11 квітня 2016 р. протокол № 3
Голова Приймальної комісії
В.В. Сдрехівський

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ

Програма вступного випробування для вступників
Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
034 «Культурологія»
денна та заочна форми навчання

За ступенем «Магістр»

Укладач – РИБАК Оксана Зіновіївна,
професор кафедри історії та теорії мистецтва,
доктор історичних наук

ПЕРЕДМОВА

Програма призначається для студентів, які отримали освітньо-кваліфікаційний рівень „Бакалавр” і вступають на ОКР Магістр (спеціалізація мистецтвознавство).

Важливою умовою духовного розвитку нації є розбудова гуманітарної науки та освіти. У мистецтвознавчій освіті обов'язковим є широке ознайомлення студентів з історією світової та української культури.

Програма вступного іспиту “Історія світової та української культури” передбачає знання основних подій історії культури, характеристику культурно-історичних епох та визначення їхньої типології, а також опанування теоретично-методологічною базою однієї з основних культурологічних дисциплін. Програма “Історія світової та української культури” ґрунтується на знаннях, які студенти здобули впродовж вивчення ряду бакалаврських курсів. Передовсім йдеться про всесвітню історію та історію України, історію мистецтва, історію і теорію філософії, естетику, міфологію, загальну психологію, яка включає також психологію творчості та ін.

Курс має міждисциплінарний характер, базується на застосуванні ряду методів гуманітарних наук, а також передбачає засвоєння базового категоріального апарату, що виробила культурологія, сформована на синтезі соціальних та гуманітарних знань.

Мета :

– розглянути культуру як цілість і сформувати у студентів базові теоретичні та історично-культурологічні знання, які сприятимуть подальшому розвитку індивідуальних творчих здібностей студентів, а також допоможуть їм у науковій самореалізації;

– сформувати у студентів системне та цілісне аналітичне з'ясування проблем естетичної природи та семантики культурних феноменів.

Завдання курсу:

– сформувати базові фактологічні знання, які дадуть можливість вільно орієнтуватися у багатоманітних та різнохарактерних світових культурних явищах;

– розвинути вміння працювати з першоджерелами;

– стимулювати поглиблене вивчення сучасних методологій, які використовуються для інтерпретації культурних явищ;

– розвинути здатність вільно орієнтуватися у ключових поняттях історії культури та культурології;

– виробити індивідуальне творче трактування явищ та проблем сучасного соціально-культурного життя.

За результатами вивчення навчального курсу студент повинен знати:

– загальний розвиток історії культури, типологію культурно-історичної періодизації, фактологічну базу навчального курсу, основи традиційної культурної антропології та головні засади антропології сучасної культури, систему наукових координат, необхідну для розгляду історично-культурних фактів та явищ;

– основні історіографічні досягнення у дослідженні історії культури;

– основні терміни та поняття історії культури та культурології.

За результатами вивчення навчального курсу студент повинен вміти:

– формулювати наукові судження, самостійно аналізувати явища історії культури, а також явища та події сучасної культури;

– застосувати порівняльно-типологічний підхід до явищ культури;

– використовувати методології неоеволюціонізму, нового історизму, інтерпретативного та семіотичного аналізу;

– самостійно та переконливо викласти набуті знання;

– конструктивно мислити, відстоювати свої наукові позиції та переконання, творити свої власні інтерпретаційні моделі трактування культури;

– використовувати культурологічні та історичні знання як основне джерело експертних оцінок у різних сферах діяльності.

Іспит оцінюється за дванадцятибальною шкалою і переводиться у 100-бальну (від 100 до 200 балів) за наведеною нижче схемою.

КРИТЕРІЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ОЦІНОК

Оцінювання результатів вступних випробувань з історії світової та української культури здійснюється відповідно до вимог, які передбачені у вищій школі і включають комплексне врахування рівня знань, умінь та навичок вступників.

Оцінюється рівень виконання вступниками навчальних завдань, під час роботи над якими вони демонструють власне культурно-історичне мислення: повноту, всебічність та логіку усних відповідей, відповідей на уточнюючі та додаткові питання.

При цьому враховується:

- розуміння вступниками взаємозв'язків між історичними подіями, уміння порівнювати, пояснювати, аналізувати, узагальнювати та критично оцінювати культурно-історичні факти;
- самостійність мислення;
- використання різних джерел знань, з розумінням їх особливостей, умінням їх характеризувати і оцінювати;
- правильність і достатність добору фактів для розв'язання поставлених завдань;
- чіткість і завершеність викладу;
- мовна грамотність.

Відповідно до рішення екзаменаційної комісії ЛНАМ відповіді вступників оцінюються 12 бальною системою. З предмету “Історія культури” шкала балів становить: 0 — 12. Залежно від знань, які показані абітурієнтами на вступному іспиті, їм виставляється відповідна кількість балів, виходячи з наступних критеріїв:

0-3

- немає знань більшої частини програмного матеріалу та головного фактичного матеріалу;
- немає розуміння ходу історичного розвитку культури в цілому і окремих його етапів;
- відсутнє розуміння історичних закономірностей та взаємозв'язків;
- відповіді на питання білета, на додаткові чи уточнюючі питання безсистемні чи помилкові;
- відсутнє володіння необхідними для виконання завдання уміннями

4-6

- наявні знання основної частини програмного матеріалу, але питання розкриваються неповно, абітурієнт показує лише окремі знання і умінням;
- відповідь непослідовна, недостатньо самостійна, аргументація слабка, в її ході допускаються неточності і помилки;
- відповіді на уточнюючі і додаткові питання невпевнені;
- показано загальні знання з історії культури, але є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках.

7-9

- знання в обсязі програми є глибокими, але абітурієнт має незначні ускладнення при використанні визначених програмою знань і умінь;
- наявне володіння методами аналізу культурних явищ, процесів, подій та окремих фактів, однак при доборі фактів припускаються незначні помилки;
- самостійно, логічно і послідовно здійснюються узагальнення та робляться висновки;
- показано знання основних джерел з історії культури і вміння їх критично оцінювати;
- висловлюється власне ставлення, але в аргументації зустрічаються окремі неточності, мова добра.

10-12

- вільне володіння визначеними програмою знаннями уміннями;
- відповідь побудована на основі самостійного мислення;
- показано глибоке розуміння історії культури в цілому, вміння аналізувати головні її етапи, окремі факти та події, правильно і в достатній кількості підібрано необхідні для відповіді факти;
- наявне вміння систематизувати знання, структурувати культурний розвиток в цілому та окремі його етапи;
- показано вміння робити на основі історичного матеріалу обґрунтовані висновки та узагальнення;
- доведено вміння критично оцінювати культурно-історичну спадщину, висловлюється власне ставлення до культурологічного матеріалу;
- у ході відповіді застосовуються елементи культурно-історичного прогнозування;
- відповідь чітка і завершена, мова добра.

Схема оцінювання та переведення балів з 12-бальної у 100-бальну шкалу

оцінка	12 –бальна схема	Сума балів за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200)
незадовільно	1	100
	2	108
	3	116
задовільно	4	124
	5	134
	6	144
добре	7	154
	8	163
	9	172
відмінно	10	181
	11	190
	12	200

Тематичний план

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

Термін “культура” та його значення.

Предмет і завдання історії культури

Виникнення та формування культурологічної думки

Суспільство і культура

Культура і особа

Основні етапи культурної еволюції людства

Ранні форми культури

Культури народів Давнього Сходу

Культура Давньої Індії

Культура Давнього Китаю

Антична культура

Культура Стародавнього Риму

Культура Середньовіччя

Візантійська культура

Арабо-мусульманська середньовічна культура

Культура доколумбової Америки
Культура епохи Ренесансу
Реформація і становлення культури Нового Часу
Культура доби Просвітництва (XVII – XVIII ст.)
Західноєвропейська культура XIX ст.
Західноєвропейська культура XX ст.
Регіональна типологія світової культури

ЛІТЕРАТУРА

Підручники та навчальні посібники

1. Борзова Е. П. *История мировой культуры.* – Санкт-Петербург, 2002.
2. Гриненко Г. В. *Хрестоматия по истории культуры.* – Москва, 1998.
3. *История культуры стран Западной Европы в эпоху Возрождения.* – Москва, 2001.
4. *Історія світової культури. Вид. 2-е. Навчальний посібник / Керівник авт. колективу Л. Левчук.* – Київ, 1999.
5. *Історія світової культури. Культурні регіони.* – Київ, 1997.
6. *Мировая культура. Шумерское царство. Вавилон и Ассирия. Древний Египет.* – Москва, 2000.
7. *Мировая культура. Древняя Греция. Древний Рим.* – Москва, 2001.
8. *Мировая культура. Средневековье.* – Москва, 2001.
9. *Мировая культура. Возрождение. Эпоха великих географических открытий.* – Москва, 2001.
10. Павленко Ю. В. *Історія світової цивілізації.* – Київ, 2000.
11. Полікарпов В. С. *Лекції з історії світової культури. Навчальний посібник.* – Київ, 2000.
12. *Теорія та історія світової та вітчизняної культури.* – Київ, 1993.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. <http://www.kemet.ru/biblio/index.htm>
2. <http://www.paganism.ru>
3. <http://www.cl.spb.ru/tb/china.htm>
4. <http://www.mgh.de/gesamtverzeichnis/>
5. <http://necko.aprcity.ru/>
6. <http://www.cyrill.newmail.ru/>
7. <http://n-tagil.e-burg.ru/klient/ascander/>
8. <http://www.geocities.com/Athens/Academy/3923/>
9. <http://www.iks.ru/~maximov/>
10. <http://www.members.tripod.com/~sesna/oldeast/>
11. <http://www.petroart.com/>

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Історіографія, періодизація історії української культури. Методологічні основи і загальна концепція дослідження історії української культури. Світовий контекст історії української культури.

Ранні форми культури на території України
Культура населення скіфо-сарматського часу
Антична культура Північного Причорномор'я

Культура давніх слов'ян
Культура Київської Русі
Культура Галицько-Волинського
князівства у XIII – XIV ст.
Духовна культура України XIII – середини XIV ст.
Культурне життя в другій половині
XV – першій половині XVI ст.
Українська культура на переломі
(друга половина XVI – перша половина XVII ст.)
Українська барокова культура
Українська культура у другій половині XVII – XVIII ст.
Українська культура XIX ст.
Українська культура першої половини XX ст.
Українська культура у другій половині XX ст.

ЛІТЕРАТУРА

Підручники та навчальні посібники

1. *Енциклопедія українознавства. Словникова частина. (Ред. В. Кубійович). – Т. 1 – 10. – Нью-Йорк; Париж, 1955 – 1984.*
2. *Історія української культури. – Т. 1 – 3. – Київ, 2002, 2003.*
3. *Історія української культури / За ред. І. Крип'якевича. – Львів, 1990.*
4. *Історія української та зарубіжної культури: Навчальний посібник / За ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. – Київ, 2000.*
5. *Києво-Могилянська академія в іменах. – Київ, 2001.*
6. *Лекції з історії світової та вітчизняної культури / За ред. А. В. Яртіся. – Львів, 1994.*
7. *Маланюк Є. Нарис з історії нашої культури. – Нью-Йорк, 1954.*
8. *Марченко М. І. Історія української культури. З найдавніших часів до середини XVII ст. – Київ, 1961.*
9. *Огієнко І. Українська культура. – Київ, 1918.*
10. *Попович М. В. Нарис історії української культури. – Київ, 1998.*
11. *Семчишин М. Тисяча років української культури. – Нью-Йорк, 1985.*
12. *Українська культура: історія і сучасність. – Львів, 1994.*
13. *Українська культура. Лекції за редакцією Дмитра Антоновича. – Київ, 1993.*
14. *Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник / За ред. М. М. Заковича. – Київ, 2000.*
15. *Українська художня культура. Навчальний посібник / За ред. І.Ф. Ляшенка. – Київ, 1996.*
16. *Українське козацтво. Мала енциклопедія. – Київ, 2002.*